

Милорада Додика су на изборима за председника Републике Српске (РС), бх. ентитета подржали и Путин и Орбан, али не и Вучић.

За разлику од руског председника Владимира Путина и мађарског премијера Виктора Орбана, председник Србије Александар Вучић није се јавно изјашњавао о подршци Додику пред изборе.

Додик је чест гост на Вучићевим званичним догађајима, а двојица државника имају веома блиске односе. Додик у својим изјавама не крије да рачуна на подршку званичног Београда за своје ставове, који су наилазили на осуду Запада.

Чињеница да је овај пут подршка изостала за универзитетског професора из Сарајева Енвера Казаза, показују да је дошло не само до захлађења, него да се на неки начин Вучић ипак определио за опозицију у Републици Српској.

Он у изјави за Радио Слободна Европа (РСЕ) наводи да Вучићева политика није одређена агресивним ставовима као Додикова.

„И да долази вријеме да му Додик својом робусном, националистичком политиком, поготово својим одласцима Путину, итекако смета јер Вучић игра исто толико на карту Европе колико и на карту Русије“, оцењује Казаз за РСЕ.

Додик се као члан Председништва Босне и Херцеговине срео 20. септембра у Москви са председником Русије Владимиром Путином.

Путин и Русија се налазе под међународном изолацијом и санкцијама због агресије на суседну Украјину.

Радио телевизија Републике Српске (РТРС) је пренела да је Путин Додику током сусрета пожелео успех на изборима уз наду да ће јачати патриотске снаге у Републици Српској. „За нас је увијек важно да имамо пријатеље као ви“, узвратио је Додик.

Председник Србије Александар Вучић је такође годинама говорио да је Путин пријатељ Србије и више пута се сретао са руским лидером.

Међутим, од почетка руске агресије на Украјину у фебруару Вучић се суочава са позивима из Европске уније и западних земаља да и Србија уведе санкције Москви.

Србија је једина земља на Западном Балкану која се није придружила западним

санкцијама Русији. Ипак, гласањем у ЕУ за неколико резолуција придружила се осуди руске агресије на Украјину.

Милорада Додика су на изборима за председника Републике Српске (РС), бх. ентитета подржали и Путин и Орбан, али не и Вучић.

‘Додик играо на карту Путина’

Александар Попов из новосадског невладиног Центра за регионализам каже за РСЕ да Србија покушава да балансира колико је могуће.

„Међутим Додик је очигледно играо на карту Путина када је од Путина директно добио подршку за изборе. Тако да је он испао директни експонент руске политике и самог Путина у региону“, навео је Попов.

Вучићев и Додиков кабинет нису одговорили на упит РСЕ да коментаришу наводе о захлађењу међусобних односа.

Попов оцењује да је у ранијим периодима из Србије вођена далеко већа кампања у прилог Додику. Сада је, како каже, био само један такав догађај – Дан српског јединства у Бијељини.

Вучић је у Бијељини, граду на североистоку БиХ, 15. септембра предводио делегацију Србије на обележавању „Дана српског јединства слободе и националне заставе“.

Србија овај празник од 2020. године обележава заједно са бх. ентитетом Република Српска.

Додик је на обележавању тог празника у Бијељини Вучића дочекао речима „предсједниче, добро дошли на своје и међу своје“.

Додик је тада рекао да „Срби имају двије државе, Републику Српску и Србију“, уз настојање „да се боримо за јединство“.

Према Уставу БиХ, Република Српска је дефинисана, не као држава, већ као један од два ентитета у држави Босни и Херцеговини. Други ентитет је Федерација Босне и Херцеговине.

Устав БиХ не дефинише могућност отцепљења Републике Српске од Босне и Херцеговине.

Додик у својим јавним наступима потенцира да БиХ није његова матична држава, већ Србија.

Вучић, са друге стране, често наглашава да Србија поштује интегритет Босне и Херцеговине, и интегритет РС у оквиру БиХ.

„Кад би ви знали колико ми волимо Републику Српску (РС) и колико нам значи, без обзира на то колико ми поштујемо Босну и Херцеговину и све друге“, поручио је Вучић окупљенима на централном тргу у Бијељини 15. септембра.

Шта је Вучић рекао о изборима у РС?

Председник Србије Александар Вучић је 15. септембра изјавио да се неће мешати у изборни процес у Републици Српској и да ће народ изабрати онога кога жели.

„Поштујем руководство РС, поштујем и оне који су у опозицији и желим да останем неко ко подржава српски народ у РС“, рекао је Вучић у Дневнику бијељинске БН телевизије.

Упитан да ли трпи међународне притиске због политике руководства РС, Вучић је рекао да о томе неће да говори, наводећи да поштује руководство тог ентитета БиХ, као што поштује и опозицију.

Због угрожавања институција БиХ и сецесионистичке политике, Додик се налази под санкцијама Сједињених Америчких Држава и Велике Британије.

Додик се спомиње и у извештајима америчких служби, према којима је његово политичко деловање тајно финансирано из Русије.

Александар Попов из Центра за регионализам каже да је Додик „компромитован по више основа“ и да је почео да чини штету не само грађанима Републике Српске и самој РС, већ и власти у Србији.

Он подсећа да је Додик прелазео све црвене линије према међународној заједници неприхватањем именовања немачког дипломате Кристијана Шмита за високог представника нити његове ингеренције.

„Мислим да је то прешло неку меру која би одговарала београдској власти јер се може наћи и неко ко није толико компромитован, а да може да буде у функцији утицаја Београда на збивања у БИХ“, навео је Попов, реферишући на опозицију Додику.

Додик претходно подржао Вучића

Када су у априлу у Србији одржани председнички и парламентарни избори Милорад Додик је тада упутио подршку Александру Вучићу и његовог Српској напредној странци.

„(Републици) Српској је веома важна подршка коју јој пружа Србија и коју си ти на најбољи начин показао. Та подршка је наш највећи ослонац“, навео је Додик у писму Вучићу од 31. марта.

Подршку Вучићу и његовој Српској напредној странци на парламентарним изборима упутиле су и скоро све опозиционе странке и њихови лидери у Републици Српској.

Међутим, пред опште изборе у БИХ, 2. септембра, регионални медији су извештавали о изостанку јасне подршке Вучићевих напредњака Додику и његовој СНСД.

Званичници СНС нису виђени на фотографијама подељеним са предизборних скупова Додика.

Уместо од напредњака подршка је стигла са Косова, од Горана Ракића, лидера Српске листе.

Српска листа је водећа партија косовских Срба, блиска владајућој Српској напредној странци председника Србије Александра Вучића.

Додиков син Игор је објавио пред изборни дан на Твитеру заједничку фотографију са Ракићем уз поруку „подршка браће са Косова, представника Српске листе“.

Полицијско заустављање чланова СНС-а у Бањалуци

Полиција је 29. септембра у Бањалуци у Републици Српској зауставила и контролисала чланове Вучићеве Српске напредне странке, Адама Шукала и Владу Мандића.

То се догодило три дана пред опште изборе у БИХ.

Шукало је тада за Н1 рекао да су и саслушани у Управи криминалистичке полиције МУП-а РС.

Шукало је бивши посланик СНС-а у Скупштини Србије, док је Мандић некадашњи рукометаш Србије. И Шукало и Мандић су чланови Главног одбора СНС Александра Вучића.

Поједини регионални медији су овај догађај тумачили као поруку Додика властима у Србији, због изостанка подршке пред изборе.

‘Вучић морао радикалније да подржи опозицију’

Милорад Додик ипак према прелиминарним резултатима избора води за председника Републике Српске, у односу на своју противкандидаткињу Јелену Тривић из Партије демократског прогреса.

Универзитетски професор из Сарајева Енвер Казаз каже да је Вучић морао радикалније да подржи опозицију у Републици Српској ако је имао намеру да „се ослободи Додика“.

„И морао је, што је врло важно, да промјени идеолошки курс своје политике, да не кокетира са десничарским стајалиштима и да не даје Додик у подршку за сецесионистичку политику“, навео је Казаз.

Додик је годинама уназад био поред Александра Вучића на свим значајнијим догађајима у Београду. Један од очигледнијих показатеља њихових односа биће и то да ли ће се Додик тако често појављивати у Београду као раније.

(Нова)